

Motverka och förebygga mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer

Regional handlingsplan för Västernorrlands län 2022-2026

Länsstyrelsen
Västernorrland

I Sverige har regeringen beslutat om en nationell strategi¹ för att motverka och förebygga mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Strategin har fyra målsättningar:

1. Ett utökat och verkningsfullt förebyggande arbete mot våld.
2. Förbättrad upptäckt av våld och starkare skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn.
3. Effektivare brottsbekämpning.
4. Förbättrad kunskap och metodutveckling.

Utifrån den nationella strategin ska regionala handlingsplaner tas fram, därefter är det sedan upp till den regionala nivån att samlas kring en handlingsplan för att mer konkret beskriva hur mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer ska motverkas och förebyggas.

Denna handlingsplan är en revidering av Regional strategi för arbetet mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer i Västernorrland 2018 - 2021². Den ingår nu som en del av Västernorrlands jämställdhetsstrategi 2018 - 2021³ samt 2022 - 2026 och är kopplad till bland annat det regionala arbetet med Agenda 2030 samt länets Regionala utvecklingsstrategi⁴ (RUS).

¹ [Utdrag ur Makt, mål och myndighet - feministisk politik för en jämställd framtid Skr. 2016/17:10](#)

² [Regional strategi för arbetet mot mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer i Västernorrland](#)

³ [Jämställdhetsstrategi för Västernorrland 2018-2021](#)

⁴ [Regional utvecklingsstrategi för Västernorrland 2020-2030](#)

Mäns våld mot kvinnor är ett jämställdhets- och folkhälsoproblem som förekommer i alla delar av samhället. Detta våld kan drabba såväl kvinnor, män, flickor som pojkar och icke-binära. Det innebär stor utsatthet för de drabbade individerna men också konsekvenser för samhällsekonomin.

Under ett år kostar det könsrelaterade våldet, som i huvudsak riktas mot kvinnor, 45 miljarder för Sverige.⁵ För Västernorrland handlar det om 1 miljard kronor på ett år. I denna summa ingår kostnader för bland annat ekonomiska produktionsförluster, ohälsa, rättsväsende och rättsprocesser, det sociala välfärdssystemet, personliga kostnader för den våldsutsatta samt för stöd- och skyddsinsatser.

Västernorrland är ett län som består till viss del av glesbygd och långa avstånd mellan kommuner vilket innebär att det kan vara långt till de resurser som finns i samhället kopplat till våldsutsatthet. Här är det viktigt att samverkande myndigheter agerar för ett jämlikt stöd, oavsett var personer bor. Det är också viktigt att det brottsförebyggande arbetet utvecklas för att förhindra våld och fortsatt våldsutsatthet.

Det finns många goda krafter i Västernorrland för att motverka och förebygga mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Kvinno- och tjejjourer gör ett viktigt arbete för att både uppmärksamma detta våld och erbjuda skydd och stöd till de som drabbas. Det är dock mycket kvar att göra för att kvinnor, män, flickor och pojkar ska kunna leva ett liv fritt från våld och förtryck och där positiva och främjande normer utgör det samhälle som våra barn och unga växer upp i. Här har länets ansvariga myndigheter ett stort lagstadgat ansvar.

⁵[Europeiska jämställdhetsinstitutet \(EIGE\) beräkningar \(European Institute for Gender Equality\)](#)

Genom denna handlingsplan förbinder vi oss utifrån det enskilda myndighetsansvaret samt att i samverkan sträva mot att mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer ska upphöra i Västernorrland:

Berit Högman

Länsstyrelsen Västernorrland

Daniel Brodén

Åklagarmyndigheten

Kenneth Bergquist

Polismyndigheten

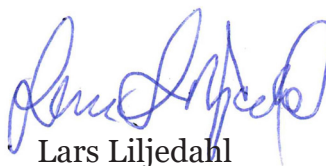
Annika Jonsson

Kriminalvården

Åsa Bellander

Region Västernorrland

Lars Liljedahl

Härnösands kommun

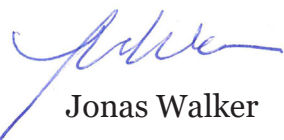
Peter Carlstedt

Kramfors kommun

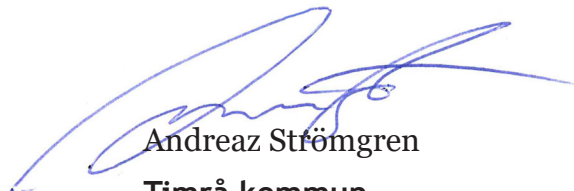
Niklas Nordén

Sollefteå kommun

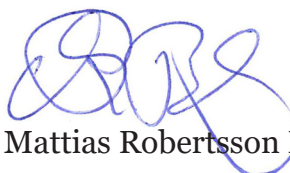
Jonas Walker

Sundsvalls kommun

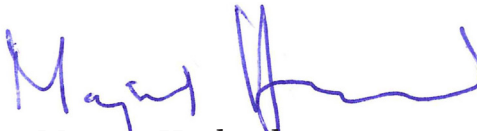
Andreaz Strömgren

Timrå kommun

Mattias Robertsson Bly

Ånge kommun

Magnus Haglund

Örnsköldsvik kommun

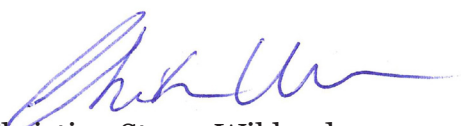
Annika Källgård

Försäkringskassan

Veronika Lindstrand Kant

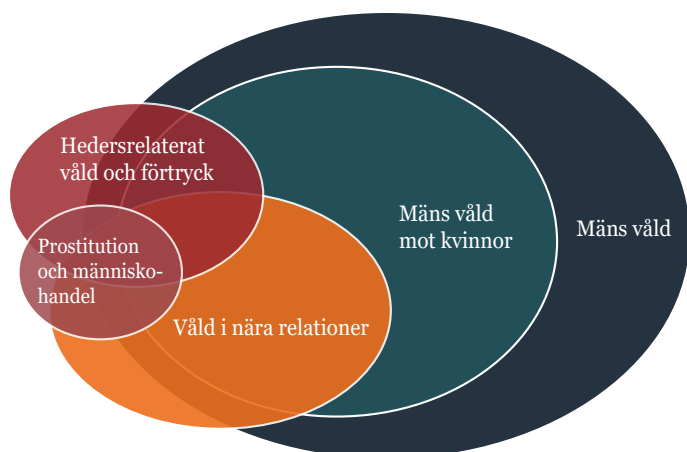
Migrationsverket

Christina Storm Wiklander

Arbetsförmedlingen

Inledning

SOU nr 2015:55. Nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck

Hur man väljer att problematisera mäns våld mot kvinnor och val av perspektiv får konsekvenser för det praktiska arbetet med våldsutsatta och våldsutövare. Att exempelvis enbart belysa våld i nära relationer medför att sexuella trakasserier/våld, grooming, prostitution och människohandel för sexuella ändamål osynliggörs. Därför omfattar denna handlingsplan utöver våld i nära relation, även mäns våld mot kvinnor samt hedersrelaterat våld och förtryck.

Våldet kan vara av psykisk, fysisk och sexuell karaktär och omfatta olika former av tvång och begränsningar samt försummelse. Med nära relation avses både om man har eller har haft en nära relation eller beroendeförhållande till utövaren av våldet.

Hur ser våldet ut?

Män misstänks för 80 % av misshandelsbrott och det är också män som utsätts i högst grad för misshandelsbrott. De utsätts i huvudsak utomhus av en okänd förövare.

Mäns våld mot kvinnor sker i högre grad inomhus och från en närstående. Det är ett komplext begrepp och omfattande samhällsproblem. Det förebyggande arbetet inkluderar hela länets befolkning.

När våldet är ett faktum inkluderas barn som upplever våld, våldsutsatta vuxna samt utövare av våld.

I en undersökning kring kopplingen mellan våld i nära relation och hälsa⁶ framgår att 14 % av kvinnorna och 5 % av männen har utsatts för fysiskt våld/hot om fysiskt våld av en partner.

20 % av kvinnorna och 8 % av männen i undersökningen uppgav att de hade utsatts för psykiskt våld och var femte kvinna och var tjugonde man hade utsatts för allvarligt sexuellt våld. Män utsätter oftare kvinnor för grovt, upprepat och kontrollerande våld.

⁷ I Västernorrland innebär det att ca 21 000 kvinnor och ca 8 500 män blir misshandlade, våldtagna, isolerade och framtagna rätten att leva ett liv fritt från våld och förtryck någon gång under sina liv.

4 900 barn i Västernorrland har upplevt våld i nära relation under sin uppväxt, 2 450 barn upplever våldet ofta och lika många utsätts själva för våld.

Cirka 10 % av alla barn i Sverige har upplevt våld i sin familj och 5 % av dessa barn har

⁶ [Våld och hälsa En befolkningsundersökning om kvinnors och mäns våldsutsatthet samt kopplingen till hälsa. NCK rapport 2014:1](#)

⁷ [Nationellt centrum för kvinnofrid, NCK](#)

upplevt våld ofta. Studier visar också att ungefär 50 % av alla barn som upplever våld också själva utsätts för andra former av våld.⁸

En undersökning av ungas erfarenheter av sexuella trakasserier i utbildningsmiljöer⁹ visar på ett omfattande samhällsproblem.

Sexuella trakasserier kan handla om kommentarer och gester av sexuell natur, tafsande eller visande av pornografiska bilder. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar, anspelningar och krav på sexuella tjänster.

60 % av tjejerna och 18 % av killarna har uppgett att de utsatts för sexuella trakasserier en eller flera gånger.

Dessutom utsätts många barn och unga för våld från jämnåriga och vuxna via sociala medier. Unga hbtqi-personer och unga med funktionsnedsättning samt unga som inte får välja sin framtida partner är mer utsatta för sexuella trakasserier, våld och kränkningar än befolkningen i stort.¹⁰

Minst 70 000 ungdomar lever i en hederkontext¹¹ i Sverige vilket kan innebära att de inte får gifta sig med vem de vill. Det finns även många kvinnor och flickor som är eller riskerar att bli könsstympade och lever med de konsekvenser som det medför¹².

8 [Nationellt centrum för kvinnofrid, NCK](#)

9 [Det blir ju bara värre om jag berättar. Ungas erfarenheter av sexuella trakasserier i utbildningsmiljöer. MUCF 2020](#)

10 [Jämställdhetsmyndigheten.](#)

11 [Gift mot sin vilja, MUCF 2009.](#)

12 [Flickor och kvinnor i Sverige som kan ha varit utsatta för könsstympning. En uppskattning av antalet. Socialstyrelsen, 2015.](#)

Ett liv fritt från våld, förtryck, barnnäkenskap, tvångsäktenskap och könsstympning är en rättighetsfråga.

97 % av de som misstänks för sexualbrott är män.¹³ Av en befolkningsundersökning framgår att var 10:e man har köpt sex, många utomlands.¹⁴ I Västernorrland visar de senaste kartläggningarna att efterfrågan på sexuella tjänster är tio gånger högre än utbudet.¹⁵ Unga utsatta för sexuell exploatering i Västernorrland beskriver att det är en konstant efterfrågan från män som vill köpa deras kroppar via sociala medier. Vissa av dessa ungdomar är endast 13 år.¹⁶

Det finns inte mycket forskning rörande våld i relationer där hbtqi-personer ingår, men de studier som finns i Sverige tyder på att det är lika vanligt som våld mot kvinnor i heterosexuella relationer.¹⁷

Flera nationella aktörer inom området lyfter vikten av att se särskilt sårbara grupper såsom: äldre, personer med missbruk- och/eller beroende, personer med funktionsvariationer samt utlandsfödda. Ett intersektionellt perspektiv krävs när det gäller mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Detta för att flera olika maktordningar och flera diskrimineringsgrunder ska inkluderas.

13 [Brå](#)

14 [Folkhälsomyndigheten, 2020](#)

15 [Samtycke till salu](#)

16 [Barn och ungas erfarenheter av prostitution i Västernorrland och Jämtland](#)

17 [Nationellt centrum för kvinnofrid \(NCK\), 2018](#)

Vad behöver hända?

Den långsiktiga visionen för den regionala handlingsplanen är en nollvision – att mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer ska upphöra i Västernorrland.

Arbetet utgår från de fyra målsättningar som fastställts i regeringens nationella strategi och enligt de åtgärder som beskrivs i denna handlingsplan.

Målsättningar 2022-2026

- Ett utökat och verkningsfullt förebyggande arbete mot våld.
- Förbättrad upptäckt av våld och starkare skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn.
- Effektivare brottsbekämpning
- Förbättrad kunskap och metodutveckling

Vilka är ansvariga?

Handlingsplanen anger mål för kommuner, Regionen, Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Kriminalvården, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan i Västernorrland för att säkerställa en strukturerad samverkan och ett långsiktigt och hållbart arbete mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

I handlingsplanen beskrivs åtgärder för hur målen ska uppnås samt en ansvarsbeskrivning för respektive myndighets grundläggande arbete enligt lagstiftning.

För att mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer ska kunna motverkas och förebyggas krävs att varje myndighet lyfter in relevanta delar ur handlingsplanen i det egna styr- och ledningssystemet.

Utöver ovanstående myndigheter finns en rad viktiga samhällsaktörer som behövs i samverkan och är nödvändiga i arbetet mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Hur vet vi att det blir bättre?

I samband med årsvis uppföljning av denna handlingsplan framkommer att de flesta av länets aktörer har genomfört insatser för ett utökat och verkningsfullt förebyggande arbete mot våld. Frågan om våldsutsatthet ställs även i högre grad på rutin av fler medarbetare och kompetensutveckling har ökat kunskapen om våld. Tillgång till skydd och stöd är relativt god för vuxna våldsutsatta och barn. Polisen har en nollvision och arbetar för effektivare brottsbekämpning genom en särskild satsning på brott i parrelation, brott mot barn och sexualbrott och genom ett utvecklat metodstöd. Kompetenshöjande insatser har ökat kunskapen om prostitution och människohandel och samverkan har förbättrats. Länets aktörer har genom att delta i gemensam och enskild kompetens- och metodutveckling förbättrat det interna arbetet och samverkan aktörer emellan.

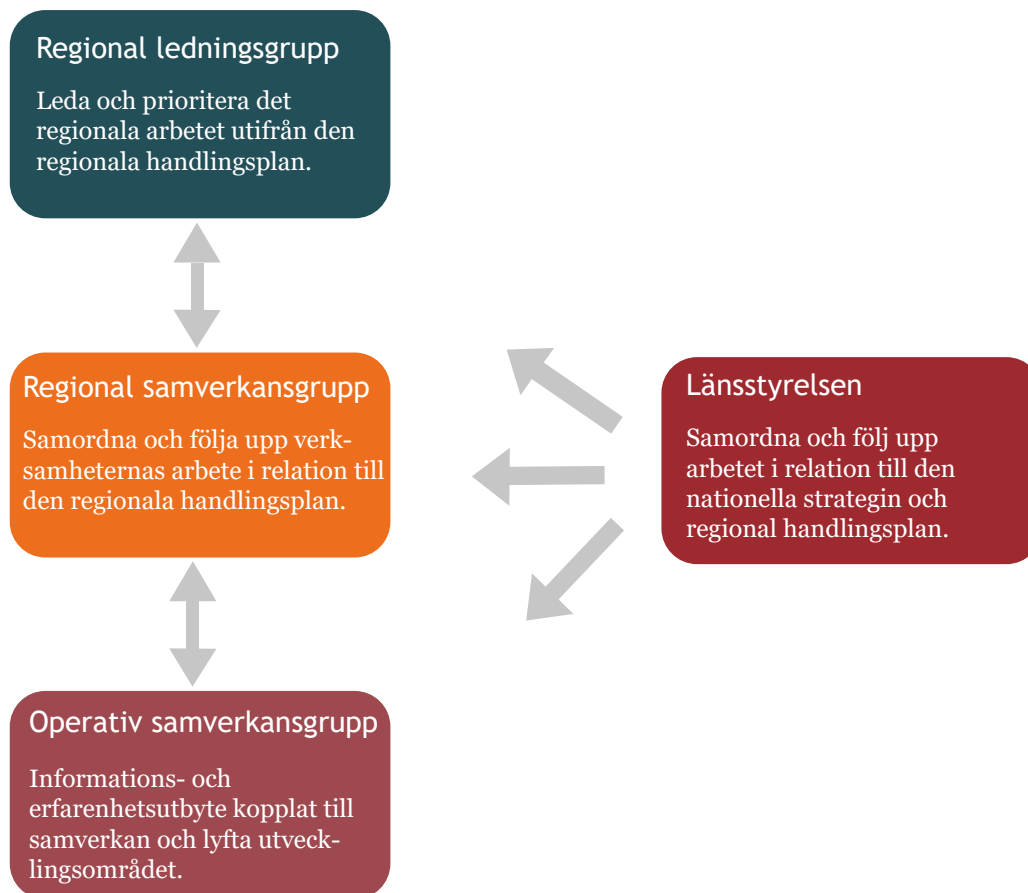
Det finns fortfarande stora kompetensbehov, framförallt av spetskompetens samt kunskap om särskild sårbarhet.

En länsövergripande samverkan krävs för att ge fortsatt stöd och skydd anpassat till särskild sårbarhet samt till utövare av våld och sexköpare. Ett tydligt utvecklingsområde är också förbättrad samverkan på operativ nivå.

Det behöver finnas kompetensplaner som syftar till att garantera verksamheternas grundläggande och specialiserade kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Det länsgemensamma arbetet mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer följs årligen upp genom åtgärdsplanen vilket samordnas av länsstyrelsen Västernorrland.

Struktur över strategisk samverkan i Västernorrland

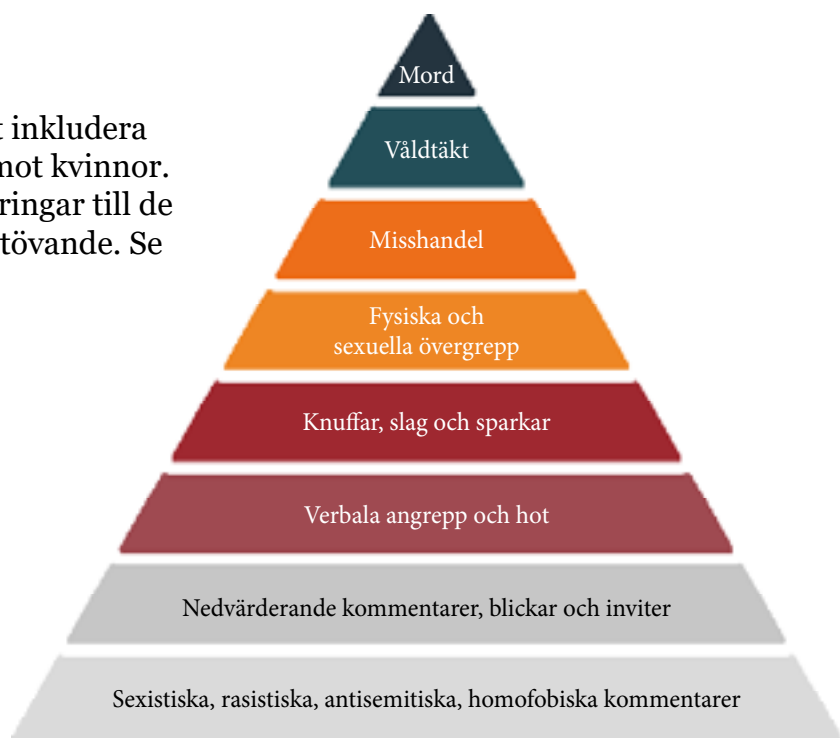
Till denna organisationsbild finns en arbetsbeskrivning för respektive samverkansgrupp/nätverk.

Åtgärder år 2022 - 2024

Ansvariga för dessa åtgärder är de myndigheter som skrivit under handlingsplanen. Åtgärderna ska genomsyras av rättssäkerhet och alla åtgärder och aktiviteter som är nödvändiga att vidta för att uppfylla den här planen ska ha ett barnrättsperspektiv.

Åtgärderna nedan är samlade under de fyra målsättningar som anges i den nationella strategin för att motverka och förebygga mäns våld mot kvinnor. De är också målsättningar för denna regionala handlingsplan. En uppdaterad åtgärdsplan tas fram under 2024 för 2025 - 2026.

Åtgärderna fokuserar på att inkludera olika former av mäns våld mot kvinnor. Allt ifrån normer och värderingar till de yttersta formerna av våldsutövande. Se bild

Inom våldsförebyggande arbete finns tre nivåer som alla behöver inkluderas för att nå effektiv förändring.

Universell nivå är insatser till breda grupper i befolkningen, till avgränsade geografiska områden eller en viss åldersgrupp. Oavsett erfarenhet av våld eller riskförhållanden.

Selektiv nivå är insatser till de som bedöms ha en förhöjd risk att utsättas för eller utöva våld. Riktade insatser till grupper i samhället vars livsomständigheter innebär kända riskförhållanden för våld.

Indikerad nivå är insatser till de som redan har erfarenhet av våld - antingen som utsatt eller utövare. Insatser som ska ge stöd, skydd och behandling när våldet redan är ett faktum.

1. Ett utvecklat och verkningsfullt förebyggande arbete för att förhindra att våld överhuvudtaget uppstår samt att förmå de som utövar våld att upphöra med det.

Det innebär att ansvariga inom berörd verksamhet ska vidta åtgärder för:

- normkritiskt arbete på arbetsplatser.
- normkritiskt arbete inom skolan.
- inkludering av frågor om jämställdhet, hbtqi, maskulinitetsnormer, sexuella trakasserier, sexköp och pornografi i skolans undervisning i ämnet sexualitet, samtycke och relationer.
- övergripande våldsförebyggande insatser exempelvis med hjälp av handboken *Inget att vänta på*, samt öka mäns och pojkars delaktighet.
- ökad trygghet i samhället exempelvis genom trygghetsvandringar och arbete för tryggare festivaler.
- föräldraskapsstödet inkluderar våld och konflikter inklusive hedersrelaterat våld och förtryck.

2. Förbättrad upptäckt av våldsutsatta och våldsutövare samt starkare skydd och stöd för våldsutsatta vuxna och barn.

Det innebär att ansvariga inom berörd verksamhet ska vidta åtgärder för:

- att rutiner finns för att ställa frågan om våld till de individer verksamheter möter.
- att rutiner finns för att ställa frågan om våld till egen personal.
- att rutiner finns hos verksamheter som möter barn och unga för att uppmärksamma de som riskerar att utsättas för eller uppleva våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck samt sexuell exploatering.
- att all berörd personal efterlever anmälningsplikten enligt 14 kap 1 § Socialtjänstlagen.
- att rutiner finns för hur svaret ska omhändertas så att våldsutsatta och utövare av våld och kan hänvisas till rätt instans internt och externt.
- att Västernorrland mot våld finns länkat till den egna hemsidan så att alla medborgare får kunskap om vilket stöd och skydd som finns.

Skydd, stöd och behandling

- att rutiner finns kring hur bemötandet ska se ut för att garantera att omhändertagandet av våldsutsatta personer och utövare av våld är professionellt, tryggt och respektfullt.
- att det finns ett tillräckligt och behovsanpassat stöd till barn som upplever våld.
- att barns rättigheter tillvaratas i samband med vårdnad, boende och umgänge.
- att det finns behovsanpassat stöd och behandling till våldsutsatta.
- att det finns tillräckliga skyddsinsatser till våldsutsatta.
- att det finns behovsanpassat stöd till utövare av våld för att förebygga att våldet inte upprepas.
- att det finns rutiner för skyddsplanering i samverkan.
- att arbetet sker i enlighet med det flödesschema som finns framtaget via Västernorrland mot våld.
- att varje myndighets deltagande garanteras via samverkansstrukturen Västernorrland mot våld.

3. Effektivare brottsbekämpning

Det innebär att ansvariga inom berörd verksamhet behöver vidta åtgärder för:

- att garantera kvalitativa, likvärdiga och effektiva utredningar och lagföringar inom rättsväsendet.
- att uppmärksamma alla former av mäns våld mot kvinnor, på alla nivåer i rättskedjan, som är, eller riskerar att bli, utsatta för vålds- och sexualbrott.
- att det finns kompetens kring alla former av mäns våld mot kvinnor samt verkningsfulla rutiner för att säkerställa ett gott bemötande samt adekvat skydd för våldsutsatta vuxna och barn som är, eller riskerar att bli, utsatta för våld och sexualbrott.
- att ge stöd till brottsoffer i form av målsägandebiträde/särskild företrädare för barn, tidigt i rättsprocessen.
- samverka kring brottsbekämpningen av mäns våld mot kvinnor i enlighet med insatskedjan och samverkansstrukturen Västernorrland mot våld.
- arbeta med spaning och anmälningar avseende misstänkta köp av sexuell tjänst.

- att samverka kring uppsök tillsammans med socialtjänsten.
- att samverka med branschorganisationer för att uppmärksamma utsatta för prostitution och människohandel.
- utveckla metoder för samplanering/ samråd utifrån respektive myndighets ansvarsområde.
- hitta en samverkan som kan ske i överensstämmelse med sekretesslagstiftningen.

4. Förbättrad kunskap och metodutveckling

Det innebär att ansvariga inom berörd verksamhet behöver vidta åtgärder för:

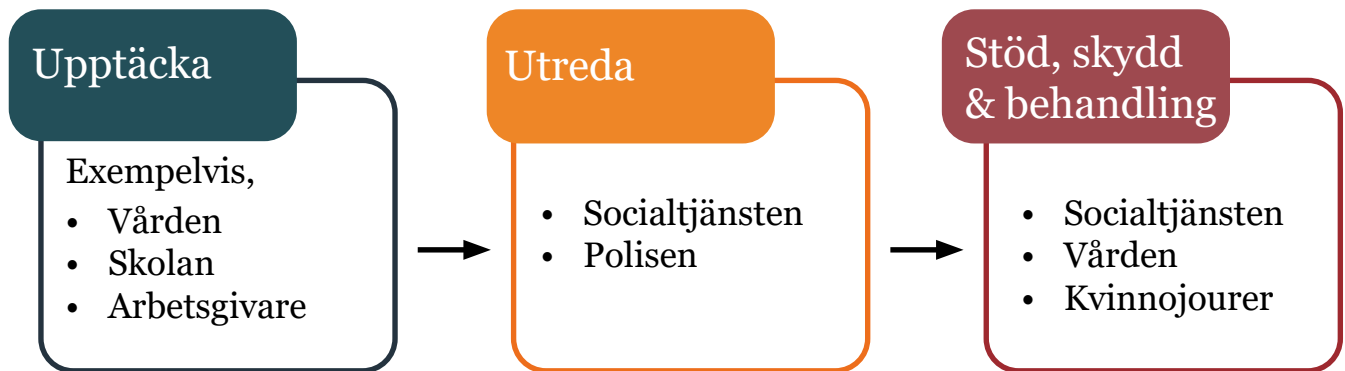
- att kompetensplaner tas fram för att garantera verksamheternas grundläggande och specialiserade kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.
- att all personal genomgår webbkurs om våld, webbkurs om prostitution och människohandel, webbkurs heder samt basprogram om våld mot barn. Se vidare på hemsidan Väster-norrland mot våld.
- att det finns personal inom den egna verksamheten med spetskunskap om de olika målgrupperna inom mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.
- att berörd personal har kunskap om våldsutsatta i särskilt sårbara situationer som ålder, missbruk, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck, utländsk bakgrund, och närståendes värderingar kring självbestämmande rätt över sexualitet och relationer.
- att det finns ett internt kunskapsutbyte och intern samverkan kring ärendehantering om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.
- att det finns externt kunskapsutbyte och extern samverkan kring ärendehantering om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.
- att kunskapen om andra myndigheters ansvar innebär att insatskedjan hänger ihop och att den utsatta får möjlighet till stöd, hjälp, skydd och rättslig prövning.
- att samverkan via strukturen Väster-norrland mot våld följs upp och utvecklas.
- att insatser på individ- och grupp-nivå systematisk följs upp.

Se samlade kompetensinsatser och metodstöd på hemsidan Väster-norrland mot våld.

Ansvarsbeskrivning

Ett långsiktigt och hållbart arbete mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer förutsätter en väl strukturerad samverkan mellan berörda myndigheter. En del i arbetet är att upprätta en tydlig ansvarsbeskrivning för myndigheternas respektive insatser.

Ansvarsbeskrivningen för varje myndighet utgår från respektive ansvar och skyldighet enligt gällande lagar, föreskrifter/regelverk m.m. samt den nationella strategin för att förebygga och bekämpa alla uttryck av mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation såväl kvinnors som mäns våld, våld i hbtqi-relationer, hedersrelaterat våld, könsstympning samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Kommunens ansvar

- Inom arbetet som rör barn och unga ska de mänskliga rättigheterna främjas och alla former av kränkande behandling motverkas.
- Det förebyggande arbetet ska motverka destruktiva maskulinitetsnormer och utsatthet för våld.
- Upptäcka och identifiera barn som kan vara utsatt för våld eller upplever våld.
- Upptäcka och identifiera vuxna som kan vara utsatt för våld.
- Informera den våldsutsatta om vilken hjälp till skydd och stöd som finns att få och stödja i att ta kontakt med andra myndigheter och organisationer.
- Anmäla enligt 14 kap 1 § Socialtjänstlagen barn som utsätts för våld/upplever våld eller riskerar att utsättas för våld/upplever våld.

I arbetet med våldsutsatta vuxna och barn samt utövare av våld:

- Inleda utredning enligt 11 kap. 1 § Socialtjänstlagen - skyndsamt gällande barn och vid samtycke gällande vuxna.
- Särskilt beakta barnens behov av skydd och stöd.

- Bedöma och tillgodose våldsutsattas behov av omedelbart skydd och stöd.
- Bedöma risk för upprepat och fortsatt våld.
- Garantera att skyddade personuppgifter hemlighålls.
- Tillgodose våldsutsattas långsiktiga behov av skydd och stöd.
- Informera den våldsutsatta om vilken hjälp till skydd och stöd som finns att få och stödja i att ta kontakt med andra myndigheter och organisationer.
- Stödja våldsutsatta i, och samordna, kontakter med andra myndigheter.
- Vid behov hjälpa våldsutsatta till skyddat boende och ekonomiskt bistånd.
- Vid behov erbjuda stöd till utövare av våld.
- Ge information och avlastning till anhöriga.
- Samordna arbetet med andra myndigheter.
- Arbeta i enlighet med SOSFS 2014/4.

Polismyndighetens ansvar

- Bedriva förundersökning rättssäkert och effektivt.
- Genomföra kvalitativa förstahandsåtgärder som;
 - brottsplatsundersökning,
 - bevissäkring,
 - förhör med misstänkt, målsägande (helst videoinspelning), vittnen m.m.
 - dokumentation av skador
- Utföra hot- och riskbedömningar.
- Bistå med skyddsåtgärder.
- Informera om processens gång och initiera målsägandebiträde.
- Anmäla enligt 14 kap 1 § Socialtjänstlagen barn som utsätts för våld/upplever våld eller riskerar att utsättas för våld/upplever våld. Informera den våldsutsatta om vilken hjälp till skydd och stöd som finns att få och stödja i att ta kontakt med andra myndigheter och organisationer.
- Informera utövare av våld om vilket stöd som finns att få och stödja i att ta kontakt med berörda myndigheter.
- Vara en del av det brottsförebyggande arbetet tillsammans med övriga organisationer.

Åklagarmyndighetens ansvar

- Leda förundersökningar avseende våld i nära relationer rättssäkert och effektivt samt överväga eventuella behov av tvångsmedel.
- Göra framställningar om målsägarebiträde.
- Fatta beslut om kontaktförbud.
- Besluta vilka gärningar som ska utredas och ge direktiv till polisen om vilka utredningsåtgärder som ska vidtas såsom exempelvis rättsmedicinsk undersökning, rättsintyg, husrannsakan, förhör m.m.
- Fatta beslut om huruvida åtal ska väckas eller om förundersökningen ska läggas ned. Föra talan i domstol.
- Anmäla enligt 14 kap 1 § Socialtjänstlagen barn som utsätts för våld/upplever våld eller riskerar att utsättas för våld/upplever våld.

Hälso- och sjukvården samt tandvårdens ansvar

- Upptäcka och identifiera barn och vuxna som kan vara utsatt för våld i nära relation.
- Anmäla enligt 14 kap 1 § Socialtjänstlagen barn som utsätts för våld/upplever våld eller riskerar att utsättas för våld/upplever våld.
- Medicinsk undersökning och vård.
- Krisomhändertagande och bedömning av psykiska symtom samt behandling.
- Dokumentera patientsäkert.
- Uppmuntra enskild till polisanmälan och vid grova brott överväga polisanmälan.
- Riskbedömning.
- Informera den våldsutsatta om vilken hjälp till skydd och stöd som finns att få och stödja i att ta kontakt med andra myndigheter och organisationer.
- Informera utövare av våld om vilket stöd som finns att få.
- Samverka med andra myndigheter.
- Arbeta i enlighet med SOSFS 2014/4.

Kriminalvårdens ansvar

- Ge stöd och behandling till utövare av våld.
- Utredda eventuellt behov av behandlingsinsatser och stödja våldsutsatta kvinnor.
- Motivera till behandling och göra en riskbedömning.
- I samarbete med socialtjänsten utarbeta en handlingsplan.
- Anmäla enligt 14 kap 1 § Socialtjänstlagen barn som utsätts för våld/upplever våld eller riskerar att utsättas för våld/upplever våld.
- I alla beslut rörande klienter beakta brottsofferperspektivet.

Arbetsförmedlingens ansvar

- Upptäcka våldsutsatta och våldsutövare och hänvisa dem vidare till stöd eller skydd vid behov.
- Utforma en intern stödstruktur för frågor om våld i nära relationer i syfte att förbättra myndighetens upptäckt av våld i nära relationer som en dold orsak till arbetslöshet.
- Medarbetare ska öka sin kunskap om våld i nära relationer.
- Arbetsförmedlingen ska ta fram en modell för implementering och uppföljning av arbetet med våld i nära relationer.
- Arbetsförmedlingen ska förbättra samverkan i frågor om våld i nära relationer för att säkerställa att våldsutsatta eller våldsutövande arbetssökande ska kunna tillgodogöra sig insatser som förbättrar deras förutsättningar till jobb eller studier.
- Arbetsförmedlingens medarbetare ställer frågor till arbetssökande om våld i nära relationer i syfte att utreda arbetssökandes möjligheter till arbete eller studier.
- Anmäla enligt 14 kap 1 § Socialtjänstlagen barn som utsätts för våld/upplever våld eller riskerar att utsättas för våld/upplever våld.

Försäkringskassans ansvar

- Upptäcka våldsutsatta och våldsutövare och hänvisa dem vidare till stöd eller skydd vid behov.
- Försäkringskassan har tagit fram rutiner och metoder för upptäck av våldsutsatthet och våldsutövande.
- Försäkringskassan arbetar aktivt med att ställa frågor om våld inom ersättningarna aktivitetsersättning, sjukpenning, rehabiliteringsersättning och underhållsstöd.
- Försäkringskassan ska även ställa frågor om våld när det finns indikation på våld.
- Hänvisa våldsutsatta och våldsutövare vidare till stöd eller skydd vid behov.
- Förstärkt stöd till relevant personal med klientkontakter.
- Försäkringskassan anmäler till Socialtjänsten vid misstanke om att barn far illa och till Polis vid misstanke om att barn blir utsatt för brott.

igrationsverkets ansvar

- Upptäcka våldsutsatta och våldsutövare och hänvisa dem vidare till stöd eller skydd vid behov.
- Förstärkt stöd till relevant personal med klientkontakter.
- Beakta hedersrelaterat våld och förtryck inklusive brott såsom äktenskapstvång, vilseledande till äktenskapsresa och könsstympning av kvinnor.
- Beakta särskild sårbarhet på grund av till exempel funktionsnedsättningar samt rekommendationer och skyldigheter avseende anmälan till socialnämnden vid kännedom eller misstanke om att ett barn far illa.

Denna handlingsplan är reviderad i samverkan mellan undertecknande myndigheter. Alla myndigheter har givits möjlighet att ingå med representant i revideringsgruppen.

Deltagare har varit:

Linda Selin och Christina Björk Göransson, Polisen.

Maria Jakobsson, Region Västernorrland.

Liv Höglund och Jill Arkeflod, Kramfors kommun.

Erik Sandberg, Sundsvalls Kommun.

Ann-Sofie Mattebo och Sandra Johansson, Örnsköldsviks kommun.

Anneli Okerman, Kommunförbundet Västernorrland.

Emma Wik, Patrik Gunnarsson och Hannah Kejerhag Oldenmark, Länsstyrelsen Västernorrland.